

Népművelés és szolidaritás felsőfokon

A Művészbarátok Egyesülete meghívására, két hetet tölthettem a Magyar Örökség Díjjal kitüntetett Lakiteleki Népfőiskola téli alkotótáborában. Geröly Tibor és felesége Hilda, valamint a Népfőiskola munkatársai és a lakiteleki plébános, Ferenc atya, mindent megtettek, hogy mi tízen, gondtalanul alkothassunk, és testben-lélekben gazdagodva térhessünk haza.

Az első látnivalókkal maga a Népfőiskola szolgált, ahol a Körjurtában megcsodálhattuk Ferencz Béla fafaragó művésznek a magyarság történetét feldolgozó tábláit. A szemetgyönyörködtető domborműveket az ősi motívumok, a nagy magyar királyok és a történelmet formáló hőseink alakjai díszítették.

A Népfőiskola egyedülálló gyűjteménye „Az emigráció a hazáért” címet viseli. A kiállítás bemutatja, hogy a világ minden tájára szétszóródott magyarok miként őrizték meg magyarságukat, hogyan alapítottak iskolákat, hogyan tartották meg nemzeti ünnepeinket, miként szervezték közösségeiket, és ápolták kulturális hagyományainkat.

Velünk egy időben más lakói is voltak a kollégiumnak. A Népfőiskola vendégül látta a sérült gyermeket nevelő szülők részére korábban meghirdetett pályázat nyerteseit, akik megírták, miként élnek gyermekeikkel, hogyan tudják feldolgozni helyzetüket. Többen elmondták, hogy életükben először van lehetőségük kikapcsolódásra, amíg gyermekeikkel itt a szakemberek foglalkoznak. A pedagógusok kirándulást, kézműves foglalkozást, úszásoktatást szerveztek a 6-16 év közötti gyermekek és fiatalok részére. Hozzánk is gyakran odajöttek, érdeklődéssel nézték készülő képeinket, és boldogan mutatták saját munkáikat is. Ma is előttem van egy tízéves kislány munkája, aki sötétkék háttérre bordó házat, narancssárga holdat, és a girbe-gurba kerítésre egy narancs-színű madárkát ragasztott. Hihetetlenül egyszerű és mégis nagyon szép, kiegyensúlyozott, hangulatos esti képet készített néhány papírdarabból.

Jeges szélben indultunk kirándulni, de a Lakitelek és Tiszaalpár között elterülő Holt-Tisza ágát kísérő galéria erdő, a befagyott folyót övező látványa, az. un. Tőserdő lenyűgöző volt. A folyószabályozásról, az erdő történetéről, valamint a Tiszaalpári legendáról Lőrincz István mesélt nekünk. Tőle tudtuk meg, hogy a legenda szerint a honfoglaló magyarok a Várdomb alatti Alpári réten verték meg Zalán fejedelem bolgár csapatait, miként erről, Vörösmarty: Zalán futása című eposzában olvashatunk.

A Kocsér községben tett látogatásunk is nagyon tanulságos és kellemes volt. Barabás Ferenc polgármestertől megtudtuk, hogy Kocsér kun pusztát 1745-ben a Jászapáti lakosok váltották meg és települtek oda, majd népesítették be. A község szép, rendezett, élénk kulturális és sportélettel él. Nevezetessége a halastó és a trapplövő pálya. Híres rendezvénye az országos póni fogathajtó bajnokság és a vadász majális.

Határában található a Petőfi Sándor által megverselt Kutyakaparó csárda, ahol többek közt láthattunk egy 1848. március 16-i magán újság kiadványt, mely leírja az előző napi történelmi eseményeket. A barátságtalan időjárásért bőven kárpótolt bennünket a Kocséri polgármester feleségének felséges babgulyása, mellyel megkínálta társaságunkat.

A Feszty-körképet egyszer már volt alkalmam megtekinteni, nyári melegben, tömegben. Most abban a kivételezett helyzetben voltunk, hogy kizárólag a mi részünkre nyitották meg és mutatták be. Egészen más élményt jelentett, nyugodtan végig nézni, és zavartalanul gyönyörködni e jeles történelmi festményben. Társaságunk határon túli tagjai a meghatottságtól szólni sem tudtak.

E sokszínű programból a zene sem maradhatott ki. Vendégünk volt Beregszászi Olga énekes, aki a Szép Magyarország című CD-jéről énekelt nekünk szép magyar népdalokat és néhány mára már majdnem feledésbe merült hazafias dalt.

Csodálatos hangja betöltötte a konferencia termet. Miután megköszönte a tapsokat, odament a sérült gyermekekhez és megölelgette őket, ez a gesztusa talán még a daloknál is szebb volt.

Közben azért festegettünk is. A táborozás végére több mint száz kép és számtalan vázlat készült el. Geröly Tibor meghívására Kerékgyártó István művészettörténész válogatta a kiállítási anyagot és az esti beszélgetés keretében válaszolt kérdéseinkre. Szó esett a festményen belüli stílustörésről, az elvonatkoztatás szintjeiről és az egyéniség megjelenítéséről. Ritka kincs egy hozzáértő szakemberrel beszélgetni a legfontosabb „művészi” gondjainkról.

Munkánkat figyelemmel kísérte a Lakiteleki Népfőiskola alapítója és vezetője Lezsák Sándor úr is. Köszönjük neki és valamennyi közreműködőnek e feledhetetlen két hetet és az ott kapott szellemi kincseket.

(2006)